

Retningslinjer for tilskuddsordningen til private universiteter og høyskoler

Tilskudd til private universiteter og høyskoler over kap. 260, post 70 over Kunnskapsdepartementets budsjett

Nedenfor følger retningslinjer for forvaltning av statstilskudd til private universiteter og høyskoler over statsbudsjettets kap. 260 post 70. Retningslinjene er fastsatt av Kunnskapsdepartementet 20.12.2022 i henhold til § 8 i [Reglement for økonomistyring i staten](#), jf. kap. 6 i tilhørende [Bestemmelser om økonomistyring i staten](#).

1. Mål for tilskuddsordningen

Statstilskuddet skal bidra til å sikre drift av utdanningstilbud ved private universiteter og høyskoler som tilfredsstillt kravene i lov om universiteter og høyskoler av 1. april 2005 (universitets- og høyskoleloven) § 8-3.

Kunnskapsdepartementet setter nasjonale mål for universitets- og høyskolesektoren i Prop. 1 S under budsjettkapittel 260 Universiteter og høyskoler.

Private universiteter og høyskoler som får tilskudd i henhold til universitets- og høyskoleloven § 8-3, skal legge disse målene til grunn for tilskuddet:

1. Høy kvalitet i utdanning og forskning
2. Bærekraftig samfunnsutvikling, velferd og innovasjon
3. God tilgang til utdanning, forskning og kompetanse i hele landet

2. Målgruppe for tilskuddsordningen

Målgruppen er private universiteter og høyskoler som tilfredsstillt lovens vilkår for statstilskudd, jf. universitets- og høyskoleloven § 8-3. Etter universitets- og høyskoleloven § 8-3 kan private universiteter og høyskoler som tilfredsstillt kravene i loven, etter søknad få statstilskudd til dekning av driftskostnader for utdanninger som er akkreditert av NOKUT.

3. Kriterier for måloppnåelse

Kunnskapsdepartementet vurderer måloppnåelse på bakgrunn av institusjonenes resultatrapportering på sektormål og institusjonens virksomhetsmål, samt data institusjonene er pålagt å rapportere til DBH. På bakgrunn av denne rapporteringen gjør departementet en risiko- og vesentlighetsvurdering som følges opp i dialog med institusjonene.

4. Søknadsfrist

Private universiteter og høyskoler som ønsker statstilskudd, må sende søknad om statstilskudd innen **1. november** for budsjettåret to år frem i tid fra søknadstidspunktet. Dette gjelder også videreføring av tilskudd. Søknaden må sendes Kunnskapsdepartementet på postmottak@kd.dep.no.

5. Saksbehandling

Kunnskapsdepartementet forvalter tilskuddsordningen for private universiteter og høyskoler. Søknader behandles etter bestemmelsene i forvaltningsloven, offentlighetsloven og kriteriene for tildeling av tilskudd i tråd med finansieringssystemet for universiteter og høyskoler, samt de generelle reglene om saksbehandling som er gitt i Reglement for økonomistyring i staten, pkt. 6.3.2.

Fordelingen av tilskudd til den enkelte virksomhet vedtas i forbindelse med behandling av de årlige statsbudsjettene.

6. Utbetaling av tilskudd

Departementet sørger for utbetaling av tilskuddet. Tilskuddet utbetales halvårlig. Dersom forutsetningene for å få tilskudd ikke er oppfylt, kan departementet holde tilbake tilskudd. Institusjoner som får utbetalt for mye midler, plikter straks å informere departementet om dette og å tilbakebetale overskytende beløp med mindre departementet mener at feilen korrigeres ved senere tilskudd.

Institusjonene plikter å informere departementet dersom midlene ikke fullt ut blir benyttet etter sitt formål. Departementet vil da vurdere å trekke tilbake midler gjennom å redusere senere tilskudd.

7. Krav til rapportering fra tilskuddsmottaker

Private universiteter og høyskoler som mottar statstilskudd skal innen **15. februar** levere foreløpig regnskap med ledelseskomentarar, utarbeidet i henhold til regnskapslovens bestemmelser om god regnskapsskikk, og presentert i henhold til oppstillingsplaner og særskilte krav til regnskapsopplysninger som Kunnskapsdepartementet har fastsatt.

Private universiteter og høyskoler som har mottatt statstilskudd, skal innen **15. mars** det påfølgende år sende *Årsrapport* til Kunnskapsdepartementet. Private universiteter og høyskoler skal rapportere data til HK-Dirs Database for statistikk om høyere utdanning (DBH). Krav til datarapporteringen og fristene gjennom året finnes på DBHs nettsider: [Database for statistikk om høyere utdanning - DBH \(hkdir.no\)](#)

Som et ledd i årsrapporteringen skal revisor ved den enkelte institusjon avgi en rapport om avtalte kontrollhandlinger innen **2. mai**, i henhold til mal fra Kunnskapsdepartementet.

Private universiteter og høyskoler som mottar statstilskudd skal levere årsregnskap med styrets årsberetning og revisors beretning til DBH så snart det foreligger og senest innen fristen til å levere årsregnskap til Regnskapsregisteret (**31. juli**).

Departementet kan fastsette ytterligere krav til rapportering i forbindelse med utbetaling av tilskudd.

8. Kontroll og oppfølging

Kunnskapsdepartementet fører tilsyn med private universiteter og høyskoler som mottar statstilskudd, jf. § 8-5 (1) i universitets- og høyskoleloven.

NOKUT har fra 2018 fått delegert ansvaret for å føre tilsyn med private universiteter og høyskoler, jf. universitets- og høyskoleloven § 8-5. NOKUT skal kontrollere at bruken av de offentlige midlene til utdanninger som er akkreditert av NOKUT, blir forvaltet i tråd med lover, forskrifter og regelverk, samt slik det er forutsatt i departementets tilskuddsbrev.

NOKUT fører også tilsyn med kvaliteten i høyere utdanning, jf. universitets- og høyskoleloven § 2-1. Private universiteter og høyskoler som mottar statstilskudd, skal la tilskudd og egenbetaling komme studentene til gode og kan ikke foreta utdelinger, jf. universitets- og høyskoleloven § 8-3 (4).

Det er anledning til å se private universiteter og høyskolars virksomhet som helhet over tid og overføre overskudd fra et år til et annet, men på en slik måte at offentlige tilskudd kommer studentene til gode, jf. forskrift om egenbetaling ved universiteter og høyskoler § 4-2.

Private universiteter og høyskoler som i tillegg driver annen, økonomisk aktivitet innenfor samme virksomhet, må sørge for å holde denne aktiviteten regnskapsmessig atskilt, slik at det i regnskapet kan dokumenteres at tilskuddet er brukt etter forutsetningene, at høyskolen ikke er overkompensert og at det ikke har skjedd kryss-subsidiering.¹ Departementet understreker her viktigheten av at mottakere av statlige tilskudd som ikke er egne rettssubjekter, må som en del av det revisorgodkjente årsregnskapet, presentere et segmentregnskap som viser fullfordelte kostnader.

Egenkapitalsituasjonen skal være tilpasset den risikoen høyskolen er eksponert for slik at studentene ikke risikerer at studietilbudet må avvikles.

---

¹ EØS-avtalen har regler som begrenser bruken av offentlig støtte. EØS-avtalen artikkel 61 (1) fastsetter at støtte gitt av statsmidler i enhver form, som virir eller truer med å vri konkurransen ved å begunstige enkelte foretak eller produksjon av enkelte varer i den utstrekning støtten påvirker samhandelen mellom avtalepartene, er uforenlig med EØS-avtalen.